Nr. 34. Anulu XXX.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Féi'a, candu concedu ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 15|3 Maiu 1867.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taxa timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHI'A AUSTRIACA.

Transilvani'a.

Pentru articulu de fondu.

Fiinduca marele Principatu alu Transilvaniei nu este nicidecum subjugatu de catra Ungari'a si fiinduca Ungari'a se póte tiené numai déca i se voru recunósce si sustiené drepturile de autonomia ale Transilvaniei, de acea ne rugamu éra si éra pentru redeschiderea dietei transilvane pe temeiulu legii electorale din 1864; acésta cu atatu mai virtosu acum, candu locuitorii acestui mare Principatu inca astépta cu mare sete, cá dupa preanalt'a promisiune data loru in an. 1863 se li se innoésca diplom'a leopoldina si se li se dea ocasiunea dorita de a depune dupa vechea datina juramentulu de supunere si credintia catra monarchulu loru.

Ancvoie este a nu scrie satira. Ve aduceti a minte, ca in momentele prorogarii dietei ungurene pe Pasci dn. B. Horváth cá ministru alu dreptatii chiamase impregiurulu seu o comisiune compusa din „barbati de specialitate juristi ardeleni", pentrucá se tiena o conferintia asupra reformeloru core aru fi a se introduce in partea si materiala si formala a legiloru Transilvaniei, cum si in organisatiunea tribunaleloru. Ati vediutu ca in acea onorabile comisiune s'au vorbitu fórte multe si mecunte, ca inse tóta acea retorica bogata remase fara picu de resultatu. Se apucà apoi dn. Gál János in „K. Közlöny" Nr. 47 si iti tavali prin tóte noróiele nu numai absolutismulu sub care straluci'a sa sierbise stati ani pe plata buna, ci si legile si procedurele austriace, pretindiendu — dieu nu sciu ce. Mai nainte de elu secsiulu Mikó Mihály ceruse in „Pesti Napló" nici mai multu nici mai pucinu, decatu restaurarea in statulu dinainte de 1848. Intre acelea „Herm. Ztg." satirandu lucrarile susu numitei comisiuni isi facea placerea de a provoca totuodata pe „Kol. Közlöny" cá se spuna dreptu, pentruce comisiunea juridica facù fiasco.

Ei bine, dupa cateva septemani dn. Dozsa vine in Nr. 55 din 9 Maiu, pentrucá prin artic. seu de fondu se descopere locuitoriloru Transilvaniei cateva impregiurari si opiniuni fórte bizare, alu caroru intielesulu pre scurtu este:

Partit'a ajunsa la putere este in privinti'a reformei legiloru si a tribunaleloru fórte desbinata. O parte cere cá legile vechi ale Transilvaniei, adica Verbőczy, Approbata, Compilata, Novellares, Instructio tabularis etc. se se restaure indata intru tóta intregimea loru. Alta parte pretinde, ca acésta nicidecum nu se mai póte, din causa ca in cursu de 15 ani au mai prinsu radecina inca si alte legi si alte forme, éra egalitatea s'a prochiamatu, sierbitutea nu se mai póte restaura, prin urmare ca in legile vechi se ceru reforme radicale, codificatiune nóua. A trei'a fractiune voiesce cá se se introduca indata legile cele nóua din Ungari'a improvisate la 1861 sub numire de Judex curialis conferintiae. Ei dien, dara dn. Dozsa spune acestoru confrati si sei curatu, ca deputatii ardeleni intrebandu pe juristii ungureni cá barbati competenti, acestia le marturisira pe facia, ca legile ungurene din 1861 inca sunt tocma asié rele cá si cele din Transilvani'a si ca cu introducerea loru si face Transilvaniei unu reu si mai more, o ai apasà si mai greu decatu este ea apasata.

Asié nici statusu quo dela 1847, nici legile transilvane reformate, nici legile ungurene. Apoi dara ce? Dóra legile austriace? Dómne feresce! striga dn. Dozsa, orice pe lume, numai legile austriace nu, pentruca de si ele sunt mai bune decatu ale nóstre, dara sunt austriace, intielegeti odata ca sunt austriace, prin urmare departe cu ele. Mai bine unu octroy nou prin ministeriulu ungurescu, decatu legile austriace; asié, octroy, pentruca pana la codificatiunea cea nóua ce va fi a se face prin potestatea legislativa voru mai trece inca multi ani. Asié dara octroy, striga dn. Dozsa et Compania, éra nu noi.

Tieneti minte ca acesti ómeni érasi voru ambla perdiendu timpulu cu anii intregi pererandu si declamandu in diete si congregationi, in cluburi si casine, éra de codificatiune nu se voru apuca. Ei au sberatori fórte multi, inse cu statu mai pucini legislatori. Ei credu ca legile se compunu totu numai din frase inganfate, din stilu preseratu cu flori. Apoi unde puneti acea ura turecésca in contra tuturoru legiloru cate nu se cuprindu in Alcoranulu loru! Noi inca n'amu aduso niciodata auru, smirna si temaie codificatiuni austriace in catu partea ei materiala este influintiata in catuva de spiritulu absolutistiu, éra partea formala indelunga procesele si aduce prea mari sacrificii financialoru; cu tóte acestea cum vomu cuteza noi a plesni in facia judecat'a celoru mai renumiti juristi europeni, carii marturisescu despre statea calitati bune ale codicileru austriace si candu Europ'a scie, ca ele sunt prelucrate dupa modelulu tuturoru codificatiuniloru, adica dupa code Napoleon? Si cum se ne putemu entusiasma noi pentru legile ungurene, de catra care lumea erudita européna isi intórce faci'a sa cu urgia, éra acum insii sparatorii loru incepu a se rosina de ele. Ca legile austriace nu sunt traduse bine, ca terminii juridici nu sunt inca fiosati, o cunóscemu; acésta inse nu e vin'a loru. In Romani'a codicile francesesi se tradusera cu nespusa intielá si totusi relative multu mai bine decatu s'au facutu traductiunile codiciloru austriace pe la noi, pentruca a lipsitu pedanteri'a servila. La a dóua traducere romanésca ele voru esi cum se cade. In catu pentru terminii technici, apoi italiani, francii si spaniolii au pastratu partea cea mai mare din ei intocma precum se afla in dreptulu romanu, din causa ca s'a cunoscutu, cumca déca toti juristii si filologii si-aru sta in capu, mai buni totu nu voru afla, séu nici asié de buni.

Inse dn. Dozsa et C., acei ómeni mari ai constitutionalismului voiesce octroy, adica plagiate, adica escerpte, compilate, petecituri, numai cá se nu se póta dice ca este ceva austriacu. Ar fi bine ca ómenii acestia se remana dara consecinti si se ardia tóte bibliotecele din tiéra cate sunt compuse din carti tiparite in Austri'a, ba se desbrace pana si vestmintele cate sunt tiesute si cusute in Austri'a, éra cocónele loru se nu mai bea cafea cu zaharu fabricatu in Austri'a, pentruca: „Forma dat esse rei", adauge dn. Dozsa.

Éra noi se ne naltiamu ochii in susu mai dicendu si astadata: Tatalu nostru carele esci in Ceriuri, dasne nóua diet'a Transilvaniei si ne scapa pre noi de juristiu si de anarchia.

G. Baritiu.

Cu privire la incercarile fusionistiloru de a restaurna tóte institutiunile tierii ne veni tocma a propos inca si „Herm. Ztg." Nr. 112 din 11 Maiu, in carele esi alu patrulea articulu despre advocati, séu déca vrei si despre tribunalele din Transilvani'a. Articulu mai bunu inca n'a publicatu acea Gazeta. Adeverata oglinda atatu pentru absolutisti, catu si pentru anarchisti. —

Respunsu corespundintelui din Fagarasiu, „Korunk" Nr. 51.

3—4 unguri nemesi — cá ei — din Fagarasiu, pre care pentru curiositatea publicului voimu si descrie mai la vale, de nou s'au aruncatu cu furi'a unei féra selbatice asupra functionariloru publici romani de nici, crediendu in neghiob'a loru orbia, ca dóra tandem aliquando minciun'a fiindu de atatea ori bucúmata, cuventulu adeverului va ragusi, si asié 'si voru ajunge scopulu multu doritu.

Si care este acelu scopu maretiu alu acestoru ómeni mincinosi de profesiune?

Panea de tóte dilele ce le lipsesce!!

Se vedemu cum voiesce acesti ómeni se seduca opiniunea publica.

In acea corespundintia se dice, ca acestu districtu e cuibulu reactionei, si acésta vine de acolo, ca plansorile loru dela 1861 incependu pana adi nici de guberno nici de privati nu su fostu ascultate.

Functionarii de acuma cari cu sinceritate 'si implinescu obligamintele in sensulu legiloru facia cu guberniulu si cu poporulu, sunt reactionari? si corespundintii lui „Korunk si Kol. Közl.", cari neincetatu agitéza poporulu in contra legiloru substatóre, dara mai alesu a acelora ce privescu diferitele contributiuni si a caroru ocupatiune principale e cercetarea carciumiloru si fabricarea de minciuni si publicarea loru in acele laudate diuarie, nu sunt reactionari? „Ve au parasitu guberniulu si privatii, diceti." Veli aici aveti dreptate, dara pentru ce nu spuneti adeverat'a causa? Acésta e evidenta, ve cunósce tóta tiér'a de nesce ómeni stricati de moralitate si perduti fara sperantia de indreptare.

Apoi spuneti inse, ca cu astfeliu de ómeni cum sunteti, cine se s'è de vorba? Guberniulu tierii?! Acestu aru face bine, déca aru ordonà straportarea vóstra in cas'a nebuniloru.

Diceti mai departe, ca capitanii supremi romani dela 1861 incóce au numitu in servitiu totu ómeni ce au fostu servitori, barberi, ba unulu din ei acum 19 ani éra pelariu.

Se presupunemu, de si nu e adevera, ca intre functionarii de acuma s'aru afla si de aceia, cari óre candu au fostu slervitoriu ori si pelariu de ve place.

Déca cineva din cea mai de diosu coliba prin merite si capacitate s'a redicatu in viétia publica la rangu, e acésta rusine?

Dara acea nu e rusine? ca corespundintele a prapaditu o avere parintésca de diece mii fiorini si acuma spre rusinea lui si ocar'a lumei ambla pre strada esiudui perulu prin palaria si degetele prin cisme?

Noi credemu, ca cea d'antaiu e virtute, éra a dóu'a e degradare morale.

Mai departe se dice ca vicariulu s'ar fi esprimatu in casina cu ocasiunea faimei despre desiguarea lui Hosszu de capitanu supremu: „vina ori Hossza ori Teleky séu altulu, ca-ci romanii in acestu districtu voru formá maioritate si asié voru aduce conclusu, cum va placé maioritatii", apoi adauge corespundintele ca la acesta fù ajutatu de alti functionari, intre care unulu aru stá in suspitiune de criminalitate.

Déca voi pretindeti, ca comitetulu districtuale se'lu compuna maioritatea maghiara, cu tóte ca in districtulu Fagarasiului nici macaru 3—4 nemesi unguri peteciti nu se afla, apoi in adevera ca pre justificata este disa vóstra, ca guberniulu si privatii ve au parasitu. Sunteti voi intielepti si aveti ceva semnu de dreptate, candu pretindeti minorisarea romaniloru chiaru in districtulu Fagarasiului?!

In privinti'a suspitionarei de criminalitate observamu pentru publicu acum numai atata, ca spre a dice ceva suspitiune in contra acelui functionariu, care le face atata dorere de capu

s'au promisu martoriloru 80.000 fl. desdaunare, martorii inse toti au deslarvatu acesta infamie ne mai audita in analele justitiei si acum cei 3—4 si inca cineva au remasu rusinati?

Speramu ca in scurtu vomu puté dá publicitati acestu procesu scandalosu.

In fine cére corespundintele, cá se se denumésca de capitanu supremu Teleky ori Mikes, ca-ci sici la granitiele Romaniei pentru eli vedu periculu, lasandune de siefu unu romanu.

Teleky séu Mikes care nu sciu limb'a poporului se fie siefu aici?!!!

Déca voi cereti astfelu de absurditati, apoi cum puteti pretinde se nu ve parasésca guberniulu si privatii?

Convingeveti odata, ca voi ati remasu de lume, ca de 19 ani dormiti si inca si adi numai visulu vorbesce prin limb'a vóstra cea flamanda de pane.

De órace acesti úmeni scapatati, care striga pane! cu arme demne de caracterulu loru, adica cu minciuni s'au incercatu a suspitiená in opiniunea publica pre corpulu oficialiloru de sici; dati se ochimu mai de aprópe pre acestea paseri ale nóptei, carora nu le place lumin'a adeverului. Se semnalisamu numai vreo cateva fapte ale loru, cari le scie totu natulu de sici, si sunt acte publice, ce se potu luá si ceti cri si candu. (Va urmá.)

Clusiu 7 Maiu 1867.

Intre alte multe deputatiuni din tóte partile Transilvaniei, au conclusu si comitele supremu Carolu Torma din comitatulu Solnocu inter. o deputatiune numerósa din tóte clasele locuitoriloru insintea regescului comisariu spre bineventare si onorificare, cu care ocasiune acelasi comite supremu intre alte cerintie si dorintie constitutiunale a intonatu si necesitatea urginta a restaurationei deregatoriloru municipali preste totu. Esc. Sa reg. comisariu inse le-au respunsu, cá se fia cu rabdare, accentuandu, ca Ecc. Sa voiesce a se informá mai antaiu despre interesele si dorintiele tuturoru natiuniloru conlocuitórie, si amesuratu cerintieloru voiesce a satisface a celora fara distingere de natiunalitate si religiune, — protopopului I. Colceriu din Desiu cá membru acelei deputatiuni i au observatu, ca Esc. Sa inca dorésce a invetiá limb'a romana, cá asié cu atata mai usioru se se póta informá despre dorintiele romaniloru. — Acésta procedura a Esc. Sale a displacutu fórte maghiariloru, cari credeau firmu, ca in 14 dile se va si intemplá restaurationea, si voru capetá aplicare in deregatorii, éra limb'a romana inca va fi esilata. — din contra romanii esira dela Esc. Sa deplinu odihniti! —

E de insemnatu, ca in comitatulu acela inca maghiarii voiescu a ocupá tóte pesturile statu cardinale, catu si cele subalterne, si pe romanii cei capaci si cu simtiu curatu nationalu si delatura de totu dela administrationea politica; — numai de nu s'ar insielá, precum s'au insielatu de vreo 20 luni incóce — de óre ce noi nu credemu ca regimulu Maiestatei Sale ar voi si ar suferi a se innoi relationile anarchice si oligarchice din anii 1861—1862 ce au domnitu in acelasi comitatu, si cumca administrationea se o privésca singuru din punctu maghiaro suprematisatoriu cá salutaria! — B.

Clusiu. Comitetulu societatii romane de lectura de sici, conchiamá adunarea generala a membriloru pe 3/15 Maiu, in care di se voru publicá si statutele intarite de in. guberniu. A sositu timpulu, care ne cere o necurmata intalnire si cointelegere, in ce chipu am poté contribui mai cu scopu si mai cu unanimitate si la actionea patriotico-nationala constitutiunale, care ne sta la usia. —

Restaurarea municipialoru si alegerea amploistiloru a fostu obiectu de discusiune in conferinti'a siefiloru de comitate tienuta in presenti'a r. comisariu, absentandu numai cap. distr. Nasendu si comitele Unedórei. Resultatulu fù, cá numitii siefi se'si dè opiniunile motivate in privinti'a acestei restaurationi spre a se susterne mai antaiu la ministeriu. — Éra voru incepe dragutiele de fraternisari cá cele din an. 1861, pentrucá se se taca invoieli la alegerile municipale pe calea conventiunei. Conventiunea romanului nu póte fi alt'a, decatu perfect'a egala indreptatire cuprinsa in legile din 1863/4, pentruca orce alta conventione face tabula rasa din terenulu de dreptu, ce'lu avemu. Se nu ne taiamu noi insine copaciulu de supto petióre, cá se nu ne tredimu deodata trantiti extra muros si ceritori de gratie. Cine iubesce concordi'a, si ceritori de gratie. Cine iubesce concordi'a, se o intemeieze pe dreptulu sustatoriu, ér' nu pe conventiuni extra legem, pentruca numai pe acésta concordia póte fi durabila si neamenintiata de cursele seculari. Chiai'a sarcinelor publice ne deschide mesur'a pretensiuniloru si a multiamirii. Alte considerantie prejudicióse au nu se mai potu pune in campan'a nedreptatirii.

— Scandalulu dela 15 Aprile din Abrudu esplicatu si re'nfrantu in „Herm. Ztg." se desfasiosa si re'nfrantu in „Herm. Ztg." se desfasiosa in nr. 55 din nou, inse asié, serie in „Korunk" Nr. 55 din nou, inse asié, catu onórea parochului greco-catolicu Ariesianu catu onórea parochului greco-catolicu Ariesianu se compromite fórte, prin urmare starea lucrului impune acelui preotu strios'a datorintie de a pretinde inesui dsa cea mai acurata cercetare judecatorésca, apoi era ori si cum.

— Cuventarea dlui comisariu regescu tienuta la 8 Maiu in siedinti'a in. gubernu alu tierii a trasu cea mai incordata luare aminte a totu ror u partiteloru. Vomu reveni la dense.

— Diariulu „Korunk" sémana ca a inceputu a se desamagi. Dupace acelasi martoriesce, ca dintre toti deputatii transilvani cati au mersu la diet'a din Pesta, in totu decursulu lucrariloru avendu a da unguremloru si mai tardiu ministeriului informationi, nici cate trei din ei nu éra la unu conventu, apoi in Nr. din 10 Maiu vorbindu despre restaurationi, mai adauge, ca dieu ungurenii nu cunoscu de locu trebile Transilvaniei. „Kor." cu acésta nu ne spune noua n i m i c u nou, o sciamu bine; éra scum mai adaugemu, ca niciodata ungurenii nu voru cunósce acelea trebi. Preste acésta in acestea momente amu pute aplicá la acestu locu cunoscutulu proverbu romanescu: Mila'mi e de tóta lumea, éra de mine mi se rupe inim'a. Ungurenii abié 'si vedu de capulu loru, unde se'si mai perdia timpulu si cu Transilvani'a; inse nici se 'lu perda se'si curatie barbatesce la usile loru, ca au fórte multu de curatitu inca si o suta de usi. —

De lunga Tarnav'a mica 6 Maiu.

In 4 Maiu unu numeru frumosu de romani inteligenti se adunara la S. Martinu spre a se consultá in lucruri tienetórie de comitatulu Cetatii-de-balta.

E cunoscutu din diuaria, ca inteligenti'a maghiara dintru acestu comitatu, de candu s'a denumitu ministeriulu pestanu, de repetite ori s'a adunatu acusi intru unu locu acusi intru altulu si a tienutu conevatuiri, prin cari se impace partitele escate intre dinsii cu ocasiunea alegeriloru si se inchiage pre toti maghiarii din comitatu intru unu singuru corpu de actiune politica, carele despunendu preste tóte poterile maghiare mai usioru se póta castigá valedarea intereseloru maghiare. Resultatulu este, ca desbinarile s'au delaturatu binisioru asié, catu acum maghiarii nostri formeza numai dóue partite, una partita mare asié disa l i b e r a l a si alt'a mica, ce cu dreptu cuventu se póte numí a r i s t o c r a t i c a i n t i e l e n i t a.

Partit'a liberala in conferenti'a ultima, ce a tienuta la Abusiu delega din sinulu seu 7 membri, cari se chiame totu atati romani mai de frunte spre a se intielege cu eli si a midilocí purcedere solidara in cele ce atingu comitatulu si mediatu intrega patri'a.

Convenirea delegatiloru maghiari cu 4 din romanii chiamati se a templatu la 23 Aprile in Cetatea-de-balta. Maghiarii descoperindu cele statorite in conferinti'a loru dela Abusiu, au provocatu pre romani, se dechiare: romanii de ce opiniune sunt cu respectu la lucrurile acelea. Acei 4 romani nu s'au tienutu indreptatiti a vorbí in numele tuturoru romaniloru din comitatu, nici a pasi la contielegere fara de scirea intielegintiei romane din comitatu. Deci s'au invoitu, cá romanii presenti se chiame una adunare de inteligenti, carea se se dechiare asupra celoru invoite in conferinti'a maghiara.

Dara se trecu la insa adunarea nóstra dela 4 Maiu.

In S. Martinu d. comite supremu a binevoitu a ne dá localitate in casele comitatului, unde adunandu-ne la 30—40 insi cu placere aflaramu din rostulu d. B. Moldovanu, ca maghiarii liberali sunt, cari intru nesuintu de a se intielege cu noi dedera ocasiune pentru cunóscerea adunarii presenti, — aflaramu, ca doreile maghiariloru sunt:

Dupace dinsii in tóte afacerile comitatului voliescu a urmá strinsu principiulu de egalitate, fratietate si libertate, doresecu a scí, de adopta si romanii principiulu acest'a? — mai josolo, ca dinsii voliescu a pune la cale tramiterea unei deputatiuni cu petitiune catra comisariulu reg. pentru restaurarea constitutionala a comitatului, si aru dorí se alle, ori romanii fi voru solidari cu dinsii intru acést'a?

Dara bucuri'a nóstra se turbura, indatace aflaramu, cumca liberalii nostri ma ile principia de egalitate etc. voliescu a le inconvenientiá pre basea legiloru din 48. care cu alte cuvente va se dica: eli voiescu libertate si e g a l i t a t e. Libertatea si egalitatea luata dupa interpretarea loru nu este deplina, ci numai frantura, care in locu de a insintá fericirea tuturoru cetatianiloru de statu, pentru unii din eli devine cu totulu periti6sa, ucidietória chiaru. Legile ungurisne dela 48 chiaru asié pucinu potu incape la unu locu cu libertatea si egalitatea bine intielésa, cá si ap'a cu foculu, lupulu cu mielulu.

Liberalii nostri au cunoscutu acest'a fórte bine, de aceea eli se nevoliera din capulu locului a reslati temerile nóstre dechiarandu, ca intru restaurare sunt determinati a observá compromisoliu facutu de Cetatea-de Balta in 1863, — adica a imparti deregatoriele dupa proportiunea si in modulu statoritu acolo. Dara acesti'a nu fù in stare de a multiami p r e n i c i u n u l u din celi ce au lustu parte la adunarea nóstra. De órace toti romanii voiescu a trai cá romanii, cá romani investiti cu drepturi nationali a participá la viéti'a politica a tierei, ce sustienu cu sudórea si apera cu sangele seu celu romanescu, cu dreptori individuali nu se multiamesce nici unu romanu. Acum legile ungurisne dela 48 nu cunoscu alta natiune, decatu pre cea maghiara; nu imparte drepturi politice, decatu maghiariloru. Viéti'a natiunei romane e garantata prin legile Transilvaniei dela 1863—4, ignorata, ucisa prin ale tierei ungaresci dela 1848. De ací alegerea intre unele si oltele ne este prea usióra.

Dara se fia legile unguriane dela 1848 cele mai drepte din lume, cele mai favoritórie pentru desvoltarea si naintarea nostru nationala totu nu le-amu cunósce de indatoritóre, pentruca ele nu sunt legile Transilvaniei. Uniunea s'a fostu prochiamatu in contra protestatiloru nóstre si prin mai marele statolui in fapta s'a trecutu preste dins'a.

Dintre aceste considerari t ó t e propunerile facute spre deslegarea intrebariloru impartasite prin delegatii maghiariloru liberali semenau tare un'a cu alt'a, de numai anevoia potea'i destinge intre ele. La valóre de conclusu se redicara urmatóriele:

Intielegiuti'a romana adunata in conferinti'a de astadi dorindu fericirea patriei sale i a natiuniloru conlocuitórie profesésa de a sale principiale de egalitate, libertate si fratietate p o l i t i c a n a t i u n a l a garantata prin art. I si II a legiloru din 1863. — Ce se tiene de restaurare conferenti'a acceptéza propunerea amicabila, ce i s'a facutu la 23 Aprile a. c. in Cetatea-de-balta din partea delegatiloru intielegintiei maghiare si se involiesce, cá restaurarea municipiului la t i m p u l u s e u se se faca prin temeiulu compromisoliu facutu intre romani, maghiari si sasi in congregationea marcala tienuta la Cetatea de-balta in 26 Martiu 1863, — inse intru impregiurarile presenti nu afla cu cale a urgitá pentru dins'a la regimu."

Cu aceste obiectulu propriu alu conferentiei erá terminatu. Se alesera cativa delegati, cari se cuminece cu maghiarii otarirea lusta de noi si pre venitoriu inca se voghieze pentru interesele nóstre, se conchiame intielegenti'a, candu voru afiá de necesariu, preste totu se stè in frontea romaniloru din comitatu. (?)

Apoi merseramu spre a participá dintru unu prandiu ospitalu, la care ne intrunl liberalitatea de v. com. Ios. Siulutiu, conducatoriulu adunarii. In fine éra ne intorseramu in localulu pentru adunare, ca fiecare dintre noi, chiaru pentru confusionea domnitória, semtiá lips'a de intr'unire si consultare asié, catu despartirea ne veniá fórte neplacuta.

Acum ne ocupá cu desclinire ide'a de unu c o n g r e s u n a t i u n a l e si petitiunarea pentru dinsulu.

Romanii de ani 20 incóce, de cate ori s'au apropiatu evenimente epocali, totudeaun'a s'au adunatu intru unu corpu si au facutu conclase natiunali, inaintea carora totu invidualu se plecá, erá detoriu se se plece. Asié la 48, candu ide'a uniunei (mai dreptu: fusiunei) cu tiér'a ungurésca incepuse a fi realisata prin v i o l e n t i a, romanii tienura adunarea natiunala dela

3/15 Maiu, adunare, ce insufla respectu si stórse laude pentru romani, nu numai dela amicii, dara chiaru si dela antagonistii politici si loru. Éra la 61, candu regimulu imperiului incercá se castige invoirea popóraloru austrisce pentru adunarea toturoru tieriloru intru unu singuru focolariu, romanii se adunara in conferentia dela Sibiiu 13/1 Ianuariu.

Necesitatea de a tiené in timpulu presente unu congresu nationale romanu este invederata, ea fù recunoscuta de toti cei, ce au participatu la adunare. Inse cu respectu la modalitatea, in care ar fi de a se purcede pentru castigarea concesiuneï prea inalte, parerile au divergitu fórte. Pre candu unii propusera, se ne adresamu catra comitetulu nationale, altii disera, se ne intorcemu catra cei doi archipastori; ér altii comendara asternerea unei petitioni la comisariulu regescu, séu la guberniulu Transilvaniei.

Intru acest'a fiindu si timpulu fórte inaintatu, nu s'a potutu face cointielegere, ci a remasu, cá luminele natiunei se fia provocate a-si descoperí prin diuaria opiniunea loru cu respectu la modalitatea, prin care ar fi se se esopereze facultate de a tiené congresu.

Din cele petrecute in conferentia mai am se amentescu numai acea, ca unulu cu zelu tenera a propusu, se ne adresamu catra fratii maghiari, cá fiindu acum tóta potérea in man'a maghiariloru, (?) eli se asterna, unde voru afla cu scopu, petitiuni pentru concederea unui congresu romanu. Propunerea se pare cam paradoxa, dara judecandu lucrulu in fundu realisarea ei si esopererea unui congresu romanu, chiaru prin lucrarea maghiariloru, ar castigá animele romaniloru, i-ar implé de incredere, si fia maghiarii convinsi ca romanii sunt bucurosi a luá in considerare esigentiele timpului si a se conformá loru, numai se li se dé ocasiune si potentia, ce dela 48 si 61 nu le au mai multu. Individii sunt legati prin concluselе adunariloru nationali, dela cari nu se potu abate fara de a se face apostati, tradatori si prin acesa a se taiá de corpulu natiunei.. Déca politic'a romana statorita si basata pre concluselе adunarii dela 48 si 61 nu place maghiariloru (precum intru adever nu le place), dè (coróna) romanilor ocasiune de a se manifestá de nou si a face concluse mai corespundietórie timpului. — u.

UNGARI'A. In Ungari'a restaurationea, adica realegerea la deregatoriile municipale a decursu si s'a finitu atatu in comitate catu si pe la orasiele cele mare; inse cum? Se vе responda la acésta nu adversarii unguresiloru, ci tóte foile loru si ale altora carii era estasiati, rapiti de minunatele calitati ale institutiuniloru ungurene din 1848. Comitatele nu bagara nici intr'o sama frumósele cercularie ale ministeriului carele dicea, ca se alega numai barbati cu caracteru solidu, inzestrati cu scientie juridice si cunoscatori de tréba. Nici vorba. Dupa marturisirea celoru mai multi corespundenti maghiarismului, boieriamulu si nepotismulu au fostu predominitóre la cele mai multe alegeri. Adica: unde numai s'a potutu, se alesera maghiari de sange curatu, inse din secstia in prim'a lini'a boieri, adica fosti privilegiati; éra apoi din cate o familia catu se póte mai multi membrii, frati, unchi, nepoti, veri, cumnati. Intre toti aceia vei afla o multime de semi-invetiati, adica omeni tineri esiti din gimnasiu, éra unii si fara ecsamenu de maturitate, adeverati putioi, precum le dicu bucurescenii. Ce vi se pare, ca insasi „Neue freie Presse" cunoscuta cá aparatóre a dualismului este silita a marturisí in Nr. din 10 Maiu a. c., cumca alegeri mai blastemate decatu acestea de acum nu s'au facutu altele, adauge totnodata, ca va fi vai de tieranii din Ungari'a, pentruca toti acei boieranasi alesi voru vré a se ingrasia din spinarea loru. Acelasi diariu veni la convictiunea, ca comitatele asié precum sunt, nu potu nicidecum remané; ci organismulu loru trebue se se schimbe neaparatu. —

(Romanii maghiarisati.)

Cá unu echo infioratoru la cele reproduse si de noi dupa foile maghiare despre romanirea unguriloru ciangai din Moldov'a, ne vine dela mani venerabile o informatiune acurata despre infricosiatele progrese, pe care le face desnationalizarea totala a romaniloru din Ungari'a. Noi nu vomu impartasí acea informatiune intréga, pentrucá publiculu nostru se nu se prea desguste, macara acea informatiune e destinata a merge si mai departe, vomu scóte totusi aici catova pasage, din care se se cunósca profundi'a durere sufletésca simtita de scriitorii acelorasi. Éca ce dicu dinsii.

„Pana candu o Domne! — Noi avemu sperantia in Dumnedieu si in caracterolu celu tare si probatu alu poporului; astadi inse unde amu ajunsu, vedemu si atata, ca de aici incolo numai cultur'a póte fi scutiolu de scapare si ca unu poporu mai cu deadinsulu prin cultura póte revine, éra altulu prin necultura a se innmormenta! Nici o parte a poporului romanescu nu este espusa desnationalisarii in o mesura atatu de mare cá poporulu romanescu din Ungari'a, éra mai anume poporulu nostru din comitatele (tienuturile) Satumare, Marmati'a, Ugoci'a. Cumca si pana acum s'au desnationalisatu multi, se vede curatu din numerolu celu mare si continuentiu celu insemnatu alu renegatiloru nu numai mireni, ci si bisericesci, carii apoi cá unelte vile infigu sulití'a in corpulu natiunalu; ba si comune intregi, precum Dorogu s. s., unde inainte de acésta cu 30—40 de ani fusese unu poporu romanu crestinu cu preotii sei in frunte, s'au taiatu cu totulu de corpulu natiunalu, in catu astadi numai estractele matriculare de atunci mai adeverescu asié ceva, fiindnca acei romani s'au facutu calvini si maghiari*).

Credemu ca veti sci, cumca multi dintre poporulu nostru isi tienu de fala, cumca potu vorbi unguresce si ca nu sunt asié prosti cá ceilalti romani necunoscatori de acea limb'a. Indiferentismu'a poporu, amagire órba din partea straniloru, nici unu felu de invetiatura si capacitare din partea conducatoriloru, — totu asatea semne spre decadintia; dar apoi prosélitismulu religionariu! Mai adaugе la tóte acestea ecsemplulu rutenilor conlocuitori, carii se maghiarisera ne'ncetatu, incatu acum isi cere si episcopatu de legea gr. o. resaritenu, inse asié, ca tóte cartile bisericesci se li se traduca in limb'a maghiara si totu serviciulu ddiecesu se se faca cu limb'a maghiara.

Acestea impregiurari voru aduce cu sine cá 100 mii romani din comitatulu satmarénu, 65 mii din districtulu Cetatii-de-Pétra, 60 mii din Marmati'a si alte catova mii din comitatulu Ugoci'a etc., se apuna pe di ce merge, se se ruinédia din nescientia, din lipsa cunoscintii de sine, prin imprumutarea datineloru straine, comasationi strictióse, insielationi jidovesci si altele.

Ve este cunoscutu, cumca unii altii au incercatu in anii trecuti infiintiarea unui gimnasiu romanescu in comitatulu Satumare, dara starea materiala decadiuta paralisá acelu scopu. De atunci trecura ostiva ani si osa'a gimnasiului infiintiandu zace in letargia. Nu avemu gimnasiu, ne lipsescu scóle bune de fetitie; prunci si fetitiele nóstre in vétia numai la scóle de alte limbi, unde este ingrijita fórte bine, pentrucá se urméza desnationalisarea totala s. c. l. s. c. l.*

Descrierea de susu e trista, e durerósa, ca ne astringe si peptulu nostru cá intr'unu corsetu de otielu; si totusi — acea stare a lucruriloru din Ungari'a nóua ne e cunoscuta inca de candu esise cumplitulu articolu de lege II din 1843 in favórea limbei maghiare; de candu unii preoti romanesci din comitatele Biharea si Satumare incepusera a spune in biserice romanesci predice maghiare; de candu unu episcopu ni o spusese verde in facia (1845 Octobre) ca acei arduleni carii alérga dupa nationalitate sunt totu nisce nepoti de si lui Hora, Closca si Crisianu; cum si de candu s'a inceputu maghiarizarea sistematica a clericiloru uniti din Oradea si a celoru neuniti din Aradu etc. Cine ce sémena acesa trebue se si secere. Tóte acestea trebuea se urmeze asié precum au urmatu. Osus'a principala o amu spus'o altadata. Dica cine ori cate va vrea, scóla la midilocu oricate sofisme i va placé, ca unu adeveru curatu istoricu totu nu'lu va puté disputa, éra acela este ca: Romanii pana acum s'au ocupatu de o mie de ori de dogme si de ritu si numai odata de natione. Fórte trumosu, ne inchinamu religiositatii romaniloru, veneramu si pe pravoslavnici si pe catolici, éra déca romanii aru mai avé vreo diece confesiuni cá nordamericanii, noi amu tiené un'a si le amu venera pe tóte, iamu unga inse pre toti, cá se nu pretinda mai multu decatu au voitu se aiba dela inceputu, adica dogm'a curata si ritulu curatu, predicate amendóua in limb'a maghiara, precum au inceputu a face evreii. Si pentrucе nu? Candu limb'a unui poporu devine desprotinita si parasita intru atate, catu elu o da ou totulu uitarii in viéti'a sociala, atunci se'i remane incai dogmele si ritulu curate, apoi fia in limb'a maghiara séu hetumogera, in zendavest'a ori sanscrita, in limb'a lui Moise, séu in a lui Omeru, in cea latina séu in cea slovéna veche, totusi tata. De candu lumea, totu acésta a fostu argumentatiunea dogmatiatiloru, éra apoi scriu bine, ca archierii apusen-adunati din monarchi'a la 1850 declarara ide'a natiunalitatii de ide'a lui Antichristu. Archierii din Bulgari'a ii prevenisera.

Venerabilii impartasitori, caroru de altmintrea le suntemu datori cu multiamita pentru intrég'a informatiune, se ne concéda numai o reflexiune cu privire la saraci'a materiala. Nu saraci'a este causa, ca in susu numitele tienuturi nu se face scóle romanésci, prin urmare ca poporulu se destrama, ca natiunea dispare, ci sunt cu totulu altele, éra in frontea loru servilismulu, sfiiél'a si fric'a de catolici si de maghiari. Saracia materiala? De rogu, ce s'a alesu de averea colosala a repausatului episcopu Vas. Erdeli? Nomai cu vreo patru luni mai naiute de mórtea acelui archiereu ne scriá unu protopopu incrediutu alu lui: Lasati'lu in pace, nu'lu nesajiti, ca tocma acum isi gatesce testamentulu, in care mai totu lasa clerului si nationii — Unde mergu cei 60 a 65 mii fiorini, carii se dau din fundulu relegionii pe fiecare anu diecesei unite dela Oradea, facuse totu numai biserice si residintie parochiale? Cate biserice etc. trebuescu la vreo 70 parochii? Éra venitorile episcopesci oradane sunt multu mai mari, decatu venitorile oricarei altei episcopii séu mitropolii. Preotii in acelea parti sunt dotati fara nici o asemenare mai bine decatu de ecs. in Transilvani'a. Éra poporulu? Cunóscemu tóte greutatile lui, cu tóte acestea nebate la ochi acelu adevaru, ca in diecse'a Armenopolei sunt scóle romanesci relative si mai multe si mai bune decatu in oricare alt'a. Si óre din multimea obligatiuniloru imprumutului de statu dela 1854, care se afla ori ca s'au afiatu in ladile comuneloru, ce se va fi alesu pana acum? —

Fiinduca in causa'a scóleloru ne-amu impusu noi insine tacerea de buna voia, in catu dela cea din urma dechiaratiune din an. tr. séu nu o aducemu nicidecum, séu numai cá prin fuga candu sta in legamente strinsa cu alte cesti uni, asié inchiemu si astadata reflexiunile nóstre cu singurulu adausu, ca déca nu voimu a sacrifica noi insine pentru cultur'a nóstra nationala, voru sacrifice de siguru altii din tesaurulu publicu spre a ne cultiva dupa placulu loru. —

CROATI'A. Zagrabi'a 9 Maiu. In siedintia de astadi veni insinte cestiunea pentru Fume, Raczky dice, ca dela 48 incóce a incetatu ori ce legatiuntia intre Fiume si Ungari'a si propune unu protestu serbatorescu in contra veri-carei amestecari a ministeriului unguresou in trebile Fiumei si ale intregitatii regatului triunitu, precum si in contra representarei Fiumei in diet'a Ungariei si diet'a 'lu primi. (E curiosu ca, precandu min. Andrássy primi ordinu mai naltu cá se ingrigiésca pentru representarea Fiumei in diet'a Ungariei, de alta parte deputatii Fiumei se tramitu la diet'a Croatiei, care protestéza in contra representarei Fiumei in diet'a Ungariei.) Intr'acesa unu deputatu unanu Verneda vré se vorbésca italienesce, o psti inse cá d. Macelariu, numai catu presiedintele reflectá dietei cá in sesiunea din urma s'a concesu deputatului Ciotta a vorbí italienesce; intmele iritate inse nu concesera. Fiumanii parasescu sal'a dietei fara a se departá cu totulu. Comitetulu de 9 in locuiu lui Mazuranic, care vediendu, ca regimulu a intimidatu pe oficiali si pe preoti, cá se voteze pentru propunerea regimului, in urm'a carora si-au si depusu cei mai multi mandatele, si a depusu si elu mandatulu, alese presiedinte pre br. Heilenbach, unu amicu alu unionistiloru; inse partitele antiunionistice totu pentru casulu extraordinariu s'au decisu cá toti se si depuna mandatele, pentrucá asié se face neposibila decisiunea unionistiloru, cari fara ei nu potu intr'unu dóue din trei parti de voturi si prin urmare diet'a se va desface fara decisiune. — Intr'acesa se crede, ca in casulu din urma se voru escrie alegeri direpte la diet'a din Pest'a. —

*) Óre unde voru fi fosin clerurile pe atunci? Red.

Brasiovu 3/15 Maiu. Aniversarea serbatórei inviarii si vietii nóstre, martor'a maturitatii nóstre politice, candu natiunea s'a dechiaratu ca pe sene nedependent'a si in drepturile politice nationale pe deplinu coordinata cu celelalte natiuni, jurandu credintia tronului, fratietate si amicitia tuturoru adeveratiloru frati si amici in campulu libertatii, si numai inimiciloru inimicitia, va figura totudeuna, cá una di salvatória plina de reminiscentii si suveniri glorióse in viéti'a unei natiuni, va figura cá unu momentu resaritu din decretulu destinului, care ne monita: romane! „ajutati si ti va ajuta si Ddieu“; inaltiati palit'a frunte la eseceritiulu tuturoru drepturiloru politice nationali, ale tuturoru virtutiloru civili si morali, luminediate ca de adi incolo nu vei mai fi jocareiea demagogiei politice, ci sórtea ta va depinde dela cultur'a ta, dela activitatea ta, dreptulu teu dela resolutiunea ta de alu apera cu poteri unite si ne'nfrangibile, fericirea ta dela iubirea patriei, glori'a ta dela splendórea virtutiloru patriotice, intru care se prin care vei fi ferice. Implinirea acestui decretu ni o impróspeta acésta serbatória a invierii nóstre, ea ne monitéza, se ne unimu in cugete si in simtiri pe terenulu loptei pentru apararea drepturiloru natiunale politice, postpunendu interesele personali interecelorn comune de viétia si fecirea comuna a patriei, si ne chiama pe toti la concordi'a cea adeverata si imprumutata intre sororile natiuni. — Acésta di se serbá aici anticipative in 1-a Maiu de catra junimea nóstra studiósa a gimnasiului romanescu prin o escursiune solenela in stejarisiu, la care dupa prandiu se asocia si negotiatorimea cu music'a militaria, fraternisandu atatu cu corpulu oficiriloru, catu si cu unu publicu fórte numerosu de tóta plas'a si nationea. Brav'a nóstra junime cu cantece si jocuri nationali redicá multu distinctiunea acestei serbari, care in intielesulu seu a fostu si mai sale si serbarea aniversarie natiunala. —

Cronica esterna.

Conferintiele dela Londonu. In prim'a conferintia se discutá asupra programului, care contienea 4 puncte: neutralitatea Luxemburgului desiertarea lui neamanata, derimarea instantania a fortiloru si oprirea de a tiené mai multe trupe decatu cate se afla neaperatu de lipsa pentru sustienerea ordinei. Primulu punctu se primí cu unanimitate, apoi adeuse Prusi'a unu alu cincilea punctu, cá marile puteri se primésca garanti'a zaupras'in privinti'a neutralitatii Luxemburgului.

Franci'a primí si acestu punctu, ér' ceilalti plenipotenti decisera a cere instructiuni dela curtile respective. In 9 Maiu se tienú o dou'a siedintia in care puterile primira garanti'a si chiaru si Angli'a in urma. Atatu in cas'a de susu, catu si in cas'a de diosu a M. Britanii interpelatiunile privitórie la conferintia primira respunsu, ca dificultatile sunt delatorate si pacea e asecurata. — Pana candu? — Trecerea Prusiei preste apa Maiu va respunde cu resbelu austro-francesu. —

ROMANI'A. Prin decretu cu data 19 Apr. se promulga urmatóri'a **lege:**

Pentru infiintiarea unui nou sistemu monetaru si pentru fabricarea moneteloru natiunale *).

Art. I. Se adopta sistemulu monetaru decimalu metricu astfelu precum esista in Franci'a, Itali'a, Belgi'a si Elveti'a. Cinci grame argintu, din cari 835 din 1.000 argintu finu, si 165 din 1.000 aliagiu, compunu unitatea monetaria a Romaniei sub numire de l e u.

Art. II. Leulu se imparte in un'a suta parti denumite b a n i.

Art. III. Monetele romane sunt:

a) In auru. Piesa de 20, 10, 5 lei.

b) In argintu. Piesa de 2, 1, ½ leu séu 50 bani.

c) In arama. Piesa de 10, 5, 2, 1 banu.

Art. IV. Monetele de auru coprindu titlulu de nóue parti din diece aru finu si una parte din diece aliagiu, avendu urmatórea greutate si dimensiune.

Piés'a de 20 lei, $6^{452}/_{1000}$ grame in greutate si 21 milimetre in diametru.

Piés'a de 10 lei, $3^{226}/_{1000}$ grame in greutate si 19 milimetre in diametru.

Piés'a de 5 lei, $1^{613}/_{1000}$ grame in greutate si 17 milimetre de diametru.

Toleranti'a titlului si a greutatii este de 3 milimetre $^3/_{1000}$ in mai multu si mai pucinu a titlului si a greutatii ecsacte.

Intemplatórele diferinti in mai pucinu treuescu a fi compensate prin diferintiele in mai multu.

Art. V. Monetele de argintu coprindu titlulu de 835 parti din mie argintu finu si 165 parti din mie aliagiu.

Greutatea si dimensiunea loru este urmatórea:

Piés'a de 2 lei,	10 grame,	27 mil.	diametru.
„ „ 1 „	5 „	23	„
„ „ ½ „	2½ „	18	„

Toleranti'a titlului este de 3 miliame 3/1000 in mai multu si in mai pucinu a titlului ecsactu.

Toleranti'a greutatii este pentru piese de 2 si de 1 leu de 5 miliame 5/1000, éra pentru piesele de 1/2 séu 50 bani de 7 miliame 7/1000 in mai multu si in mai pucinu a greutatiei ecsacte.

Art. VI. Monetele de arama se compunu din 95/100 de arama, 4/100 de cositoru, 1/100 de zincu, cu o tolerantia de 7 miliame in mai multu si mai pucinu; greutatea si dimensiunea este cea urmatóre:

Piés'a de 10 bani,	10 grame,	30 mil.	diam.
„ „ 5 „	5 „	25	„
„ „ 2 „	2 „	20	„
„ „ 1 „	1 „	15	„

Toleranti a greutatii este de cincisprediece miliame in mai multu si in mai pucinu.

Art. VII. Dupa antei'a emisiune a monetei de arama, tóte compturile statului nu se voru mai tienea in lei vechi si parale, ci in lei noui si bani. Asemenea sunt datóre tóte stabilimentele publice, toti bancherii, comerciantii si industrialii a tiené registrele si comptabilitatea loru in lei si bani, conformu noului sistemu monetaru.

Art. VIII. Pentru regularea compturiloru si calculurea leiloru vechi si paraleloru in lei noui si bani si vice-versa, se alatura tabela litera A, dupa care se voru face calculele de transferarea tuturoru compturiloru, obligatiuniloru, bunuriloru, politieloru, trateloru, zapiseloru, contracteloru si a ori carora efecte emise inaintea aplicarei legei de facia.

Tóte datoriile contractate inaintea legei de facia in lei vechi si parale, a carora rafuire se face in urma, se voru licuidá conformu cu acésta tabela de transferare.

Art. IX. Se va fabricá si emite mai antéiu monet'a de arama, de a carei circulatiune se simte mai imediata necesitate. Monetele de argintu si apoi de auru se voru fabricá si pune in circulatiune indata ce midilócele finantiale voru permite.

Pentru inceputu se va fabricá monet'a de arama in urmatórea catime:

25,000.000	piese de 10	bani in valore de lei		2,500.000
25,000.000	— — 5	— —	—	1,250.000
10,000.000	— — 2	— —	—	200.000
5,000.000	— — 1	— —	—	50.000
65,000.000	— — „	— —	—	4,000 000

Art. X. Monet'a va avé pe de una parte armele tierei si pe de alt'a indicatiunea valórei nominale si anulu.

Art. XI. Monetele de auru si argintu, ale Franciei, Belgiei, Italiei si Elvetiei, fabricate dupa acelasiu sistemu monetaru se voru primi in tiéra la tóte casele publice de una potriva cu monet'a legala a tierei.

Art. XII Celelalte monete straine de auru si argintu, cate circula astadi in tiéra se voru primi la tóte casele publice inca pentru timpulu pana candu se va face emisiunea I-a a monetei natiunale de argintu si de auru pe preturile stipulate in tabel'a lit. B. anecsata la acésta lege.

Dupa trecerea de siése luni dela I-a emisiune a monetei natiunale de argintu si auru ori ce moneta, afara de acea care representa sistemulu monetaru decimalu stipulatu prin conventiunea internationala din 23 Oct. 1865, va incetá de a mai avea cursulu legalu si obligatoriu.

Art XIII. Fabricarea moneteloru se va dá in intreprindere, ioanduse tóte precautiunile necesarii pentru confectionarea loru identica cu monetele francese, statu in privinti'a titlului, greutatii si dimensiunei, precum se stipuléza prin legea de facia, catu si in privinti'a tolerantiei acordate si a catimei cerute si prescrise.

Art. XIV. Acestu sistemu monetariu se pune in aplicare dela dat'a unei publicationi de trei luni, terminu fixatu de ministeriulu financeloru.

Art. XV. Guberniulu va ficsa, prin mesura administrativa, terminulu dela carele casele publice nu voru mai acceptá alte monete de auru si de argintu decatu acele legale.

Art XVI. Nimeni nu va fi tienutu a acceptá in plata monete de arama pentru una suma mai mare de cinci lei, ori care ar fi sum'a ce este de plata.

Art. XVII. Dupa trecerea de siése luni dela antei'a emitere a monetei natiunale, monetele straine de arama ce circula astadi in tiéra, incetéza de a mai avé cursu.

Art. XVIII. Corpurile legiuitóre ficséza din timpu in timpu, dupa oportunitatea si in urm'a propunerei ministeriului de finance, felurile si catimele moneteloru ce se voru fabricá.

Art. XIX. Monetele natiunale usate se voru stringe, topi si se voru inlocui prin altele nóua.

Cheltuiél'a acestei operatiuni se va trece in bugetulu statului.

T A B E L 'A

de transformarea leiloru vechi si parale in lei noui si bani.

Lei vechi si parale in lei noui si bani.			Lei noui si bani in lei vechi si parale.		
1000	—	370 37	1000	—	2700
900	—	333 33	900	—	2430
800	—	298 29	800	—	2160
700	—	259 25	700	—	1890
600	—	222 22	600	—	1620
500	—	185 18	500	—	1350
400	—	148 15	400	—	1080
300	—	111 11	300	—	810
200	—	74 7	200	—	154
100	—	37 3	100	—	270
90	—	33 33	90	—	243
80	—	29 63	80	—	216
70	—	25 92	70	—	189
60	—	22 22	60	—	162
50	—	18 52	50	—	135
40	—	14 81	40	—	108
30	—	11 11	30	—	81
20	—	7 41	20	—	54
10	—	3 70	10	—	27 —
9	—	3 33	9	—	24 12
8	—	2 96	8	—	21 24
7	—	2 59	7	—	18 36
6	—	2 22	6	—	16 8
5	—	1 85	5	—	13 20
4	—	1 48	4	—	10 32
3	—	1 11	3	—	8 4
2	—	74	2	—	5 16
1	—	37	1	—	2 28
39	—	36	50	—	1 14
38	—	35	40	—	1 3
37	—	34	30	—	33
36	—	33	20	—	22
35	—	32	19	—	21
34	—	31	18	—	20
33	—	30	17	—	18
32	—	29	16	—	17
31	—	28	15	—	16
30	—	27	14	—	15
25	—	23	13	—	14
20	—	18	12	—	13
15	—	14	11	—	12
10	—	9	10	—	11
9	—	8	9	—	10
8	—	7	8	—	9
7	—	6	7	—	8
6	—	5	6	—	7
5	—	4	5	—	6
4	—	3	4	—	5
3	—	2	3	—	4
2	—	1	2	—	3
1	—	1	1	—	1

Cursurile la bursa in 14 Maiu 1867 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	6 fl. — cr. v.
Augsburg	—	—	125 „ 55 „
London	—	—	127 „ 40 „
Imprumutulu nationalu		—	60 „ — „
Obligatiile metalice vechi de 5 %			61 „ 80 „
Actiile bancului	—	—	729 „ — „
„ creditului	—	—	179 „ 80 „

*) In favórea comerciantiloru ne grabimu a publicá acésta lege. — Red.

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui
JOANE GÖTT si fiiu HENRICU.